

zák. nebo stanov, jestliže pojištěnce nepřihlásil buď vůbec nebo jej přihlásil po uplynutí lhůty § 17 teprve, když nastal pojistný případ.

V daném případě jest na sporu otázka, zdali ustanovení to se vztahuje také na pomoc poskytnutou při porodu manželky pojištěnce. Žal. úřad zodpověděl tuto otázku záporně; neprávem.

Cit. § 20 odst. 2 stanově povinnost zaměstnavatelovu k náhradě dávek, které pojišťovna učinila podle ustanovení zák. nebo stanov, klade povinnosti zaměstnavatelově meze jedině v tom směru, že pojišťovna může požadovati náhrady jen takových dávek, které učinila podle ustanovení zák. nebo stanov, a nikoliv snad dávek jiných, vybočujících z tohoto rámce. Ježto pak zákon výslovně nevyjímá žádných z těchto dávek, třeba ustanovení tomu rozuměti tak, že se vztahuje na veškeré dávky, jež pojišťovna v rámci zmíněných předpisů učinila, t. j. na veškeré dávky plynoucí z pojištění určité osoby, ať již jsou poskytovány pojištěnci samému či příslušníkům jeho rodiny, jen když je pojišťovna učinila podle ustanovení zák. nebo stanov. Takovouto dávkou jest i pomoc v mateřství poskytnutá při porodu manželky pojištěnce (§ 95, II, odst. 4), o kterou se v daném případě jedná.

Nelze, jak zřejmě usuzuje žal. úřad, vztahovati cit. § 20 jen na pojistný případ nastalý v osobě pojištěnce samého. Paragraf ten, stanově povinnost zaměstnavatelovu k náhradě dávek, aniž vyjímá některé z nich, nepřipouští, aby snad z výrazu »pojistný případ« tam použitého bylo dovozováno zúžení náhradní povinnosti zaměstnavateli uložené v tom směru, že se vztahuje jen na dávky vzniklé jeho onemocněním; i zde pojistným případem jest míněno, stejně jako na jiných místech tohoto zákona (§§ 95, I, II, III, 109, 112, 114, 118 . . .), dostavení se události, jež podmiňuje pomocnou akci nemocenské pojišťovny, v konkrétním případě slehnutí manželky pojištěncovy, ježto touto událostí byl založen nárok pojištěncův na dávky stanovené v cit. již § 95, II, odst. 4.

Č. 11.660.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: Ztráta nároku na státní zaopatřovací požitky, zdržuje-li se příjemce — třebas jen přechodně — v cizině bez povolení příslušného úřadu.

(Nález ze dne 11. ledna 1935 č. 3080/33.)

V ě c: Terezie K. v T. proti ministerstvu spravedlnosti o odepření vdovské pense z důvodu zdržování se v cizině.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem presidia soudní tabule v Košicích z 23. února 1924 byla st-lice jako vdově po Gejzovi K., vrch. soudním oficiálu u okr. soudu v T., dne 24. listopadu 1923 v činné službě zemřelém, od 1. prosince 1923 povolena mimo jiné vdovská pense ročních 6.676 Kč 99 h, to jest dvě třetiny pense, jež by příslušela jejímu manžel, ročních 10.015 Kč 48 h z pensijní základny 13.608 Kč (služné 11.904 Kč a 50% místního přídavku pro Prahu 1.704 Kč), na dobu vdovství pod podmínkou, že ji bude bráti a ji užívati v tuzemsku.

Výměrem presidia vrch. soudu v Košicích z 22. července 1932 byla st-lce zastavena výplata zaopatřovacích platů ve smyslu § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb. Odvolání z tohoto výměru nevyhovělo min. sprav. nař. rozhodnutím. — — —

Nss uvážil o stížnosti toto:

Manžel st-lčin byl vrch. soudním oficiálem v T. a zemřel v činné službě dne 24. listopadu 1923, tedy za platnosti zák. č. 270/1920 Sb., kterýž nabyl účinnosti dnem 1. května 1920. Podle § 2 tohoto zák. jsou zaměstnanci býv. státu uher. při soudech na území býv. státu uher. ode dne účinnosti tohoto zák. podrobeni veškerým zákonům a nařízením, jimiž jsou upraveny služební poměry a požitky státních zaměstnanců toho druhu v ostatních částech republiky Čsl. Platí tedy i na ně předpisy, jimiž je v ostatních částech republiky Čsl. pro příjemce pensijních a odpočivných požitků upravena otázka pobytu a cestování do ciziny. Předpisy tyto jsou pak reprodukovány v § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb. Podle tohoto předpisu ztrácí vůbec nárok na odpočivné a zaopatřovací požitky, kdo bez dovolení odcestuje do ciziny anebo překročí dobu, na kterou mu bylo uděleno povolení k cestě do ciziny nebo k pobytu tam. V odst. 3 a 4 tohoto paragrafu pak je určena kompetence určitých úřadů k udělování povolení takového.

Z této normace plyne, že předpis § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb. připíná nepříznivé následky, to jest ztrátu nároku na odpočivné a zaopatřovací požitky, vůbec na skutečnost, že osoba pobírající státní odpočivné neb zaopatřovací požitky 1. bez dovolení odcestuje do ciziny, anebo 2. že překročí dobu, na kterou jí bylo uděleno povolení k cestě do ciziny a pobytu tamže. Chce-li se tudíž osoba, která pobírá od státu odpočivné nebo zaopatřovací požitky, uchrániti nepříznivých následků, to jest úplné ztráty nároku na odpočivné nebo zaopatřovací požitky, musí si předem vyžádati od příslušného úřadu republiky Čsl. povolení k odcestování do ciziny a musí proto vyčkati, zda se jí povolení takové a případně s jakým omezením uděluje.

A tu není sporné, že st-lka odcestovala do Maďarska a zdržovala se tam. Není také sporné, že jí nebyl nikdy doručen výměr příslušného adm. úřadu o tom, že se jí uděluje povolení k odcestování do Maďarska a k pobytu tamže. St-lka také podle spisů správních o udělení takového povolení nikdy nežádala. Žádání takové nelze obzvláště spatřovati ani v korespondenčních listcích, řízených na gř v Bratislavě, ježto v lístku z 1. září 1931 st-lka pouze hlásila, že za účelem uspořádání rodinných věcí (o nemoci a léčení se tedy nezmiňovala) dne 2. září 1931 odcestuje do Maďarska na 8 až 10 dní, v lístku z 3. února 1932, že na 8 až 10 dní odcestuje do Maďarska na návštěvu svých rodin (o nemoci a jejím léčení se taktéž nezmiňovala), a teprve v lístku z 11. května 1932 sdělila, že odcestuje do Maďarska na 10 až 14 dní za účelem zjištění své choroby.

Než pouhé oznámení osoby, která pobírá od státu odpočivné nebo zaopatřovací požitky, že odcestuje do ciziny, byť i před odcestováním učiněné, nemůže nahraditi zákonem bezpodmínečně žádané skutečně udělené povolení příslušného úřadu, ježto z předpisu § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb. (viz slova: dovolení, povolení, udělování povolení atd.) plyne, že osoba taková, chce-li se uvarovati následků nedovoleného odcesto-

vání do ciziny a pobytu v cizině, musí si předem vyžádati povolení, a toho tu není, dokud jí povolení takové nebylo uděleno určitým konkrétním aktem příslušného úřadu adm.

Předpis § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb. neobsahuje také nijakých výjimek a nepromítá následků nedovoleného odcestování do ciziny a pobytu tam v případech st-lkou dovolávaných, totiž z důvodů, že st-lka bydlí stále a trvale v T., to jest na území republiky Čsl., a že tedy nebydlí ani trvale ani přechodně v cizině, že její pobyt v cizině (Maďarsku) byl jen přechodný za účelem léčení choroby, což prokázáno jest lékařským vysvědčením nemocnice v Budapešti, že v době odcestování nemohla věděti a také nevěděla, jak dlouho potrvá léčení její choroby, že, jak tvrdí, nevzala s sebou zaopatřovací požitky jí vyplácené do Maďarska a je tedy v cizině nespotřebovala, ježto byla bezplatně u svých příbuzných, že nejednala tudíž proti zájmům státu, aby odpočivné a zaopatřovací požitky byly pobírány a skonsumovány v tuzemsku, že jsou dány i důvody sociální, totiž že jest úplně nemajetná, chorá, k práci neschopná, že musila vydržovati z pense nejen sebe, nýbrž i syna, kterýž v důsledku konání činné služby vojenské ztratil své zaměstnání a od dubna 1932 není zaměstnán a je bez výdělku. Naopak vzhledem na kategorické ustanovení § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb., které nezná žádných výjimek ve směru stížností relevovaném, nutno bylo i v případech těchto vyžádati si povolení k odcestování do ciziny a k pobytu tamže.

Nevyžádala-li si a neobdržela-li st-lka nezbytně nutného povolení příslušného úřadu k odcestování do ciziny a k pobytu tamže, a odcestovala-li do ciziny a zdržovala-li se v cizině bez povolení příslušného úřadu republiky Čsl. přece, pak ji právem stihly následky v odst. 2 § 18 vl. nař. č. 247/1922 Sb. stanovené, to jest ztráta nároku na zaopatřovací požitky vůbec (srov. Boh. A 2585/23, 4809/25).

Vyslovil-li proto žal. úřad v nař. výnosu ztrátu nároku st-lky na její dosavadní zaopatřovací požitky proto, že bez povolení odcestovala do ciziny a tamže se déle než 14 dnů zdržovala, nelze v tomto výroku shledati nějaké porušení subj. práv st-lčiných.

Č. 11.661.

Zaměstnanci veřejní: I. * Pouhý ústní slib na přiznání diet nezakládá pro státní zaměstnance právního nároku na diety takové, i když byl dán příslušným k tomu úředním orgánem. — II. O nároku soudců na »normálně náležející náhradu« podle § 46 odst. 3 zák. č. 217/1896 ř. z. — III. O preklusi nároku na diety podle § 151 odst. 6 zák. č. 103/1926 Sb.

(Nález ze dne 11. ledna 1935 č. 8178/33.)

Prejudikatura: ad I: srov. Boh. A 1260/22, 2579/23, 9248/31; ad II: Boh. A 7840/29; ad III: Boh. A 7743/29, 8653/30, 8974/31, 9300/31, 9331/31, 9497/31, 9509/31, 9703/32.

Věc: Dr. Karel D. v Bratislavě proti ministerstvu spravedlnosti o odškodné podle § 46 zák. č. 217/1896 ř. z. a o diety z důvodu vedení dvojí domácnosti.